

Pedagogisch locatiewerkplan

Voorwoord

Kinderopvang is bedoeld om de taak van de opvoeder gedurende een bepaalde tijd over te nemen. Een kindcentrum bestaat uit peuteropvang (pov), een kinderdagverblijf (kdv), buitenschoolse opvang (bso) en basisonderwijs. Door uw kind naar een kindcentrum te brengen kiest u voor opvang in een groep. Voor het kind betekent dit een andere, nieuwe omgeving met andere mogelijkheden dan in de thuissituatie. Een uitdaging. Voor kinderen van 0-13 jaar is het kindcentrum een plaats om elkaar te ontmoeten en te leren kennen, met elkaar te spelen en te eten en om met elkaar ervaringen op te doen die anders zijn dan in de thuissituatie. Het kindcentrum is gehuisvest in een gebouw samen met het basisonderwijs. Onderwijs en opvang samen vormen een integraal kindcentrum, waarin gezamenlijk een goed pedagogisch en inhoudelijk aanbod voor alle kinderen in de leeftijd van 0-13 jaar wordt aangeboden.

Wij willen de kinderen graag een tweede thuis bieden, een plek waar zij zich prettig en veilig voelen en waar ouders hun kind met een goed gevoel naar toe brengen.

We willen voor ouders en kinderen ook een plek zijn, waar kinderen deel kunnen nemen aan allerlei activiteiten en zo ervaringen opdoen met bijvoorbeeld natuur, sport, muziek en koken.

Op deze manier willen we de kinderen in hun ontwikkeling stimuleren en willen we de ouders ontlasten door opvang en activiteiten gezamenlijk aan te bieden en diverse services aan te bieden om ouders te faciliteren in het combineren van werk- en zorgtaken.

We besteden aandacht aan de individuele ontwikkeling van ieder kind: taal, creatief spel, het bieden van situaties waarin vaardigheden geoefend kunnen worden, zelfstandigheid, het tonen van respect voor elkaar, het ontdekken van de mogelijkheden en het omgaan met regels en grenzen. U mag van ons ondersteuning bij de opvoeding verwachten. Ondersteuning in de zin van betrokkenheid bij het kind en, als ouders daaraan behoefte hebben, meedenken met de ouders inzake vragen rond opvoeding en opgroeien.

Elke opvanglocatie van CKC Drenthe Kinderopvang, gebruikt als uitgangspunt het pedagogische beleid van CKC Drenthe, met de vier pedagogische basisdoelen van Riksen-Walraven als leidraad. Toch zullen er verschillen zijn door bv. accenten die net anders gelegd worden, soms door inbreng van de ouders of door de samenwerking binnen de school en met de andere partners. De pedagogische werkplannen zullen daarom in grote lijnen met elkaar overeenkomen, maar zijn toegespitst op de praktische situatie van iedere locatie.

Als team van kindcentrum de Kiem vinden wij het belangrijk om u als ouder duidelijk te kunnen maken wat *onze* manier van werken is, hoe wij omgaan met uw kinderen.

Namens het team van kindcentrum de Kiem,

Henny Janssens, directeur CKC de Kiem
Age-Jan Hut, directeur obs de Meenthe

Inhoudsopgave

VOORWOORD	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
1. ALGEMENE INFORMATIE	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
1.1. ACCOMMODATIE	4
1.2. BEREIKBAARHEID EN OPENINGSTIJDEN	4
1.3 VEILIGHEID EN HYGIËNE	4
1.4 3-UURS REGELING	5
2. TEAM	5
2.1 PEDAGOGISCH MEDEWERKERS.....	5
2.2 RELATIE KIND – PEDAGOGISCH MEDEWERKERS	6
2.3 RELATIE TUSSEN KINDEREN	6
3. DE GROEP	6
3.1 GROEPSOPBOUW	6
3.2 HORIZONTALE GROEP	6
3.3 STAMGROEP/ VRIJHEID / BEROEPSKRACHTEN / ACTIVITEITEN	7
3.4 REGELS EN GRENZEN	7
4. PLAATSING	8
4.1 INTAKE	8
4.2 WENNEN	8
4.3 EXTRA OPVANG/AAN- EN AFMELDEN	8
5. DAG	8
5.1 OPENING EN SLUITING	8
5.2 BRENGEN/HALEN	9
5.3 DAGINDELING	9
6. SPEL EN ACTIVITEITEN	9
6.1 INRICHTING	9
6.2 SPELEN, VRIJ/BEGELEID SPEL, SAMEN SPELEN	9
6.3 ACTIVITEITEN 2-4 JAAR MET UK & PUK	10
6.4 BUITEN SPELEN	11
6.5 FEESTEN EN VERJAARDAGEN.....	11
7. VERZORGING	11
7.1 VOEDING	11
7.2 UITERLIJKE VERZORGING EN HYGIËNE	11
7.3 ZIEKTE.....	12
8. ONTWIKKELING	12
8.1 BASALE ONTWIKKELINGSBEHOEFTEEN	12
8.2 SPEELGEDRAG	13
8.3 MOTORISCHE ONTWIKKELING.....	13
8.4 TAALONTWIKKELING	13
8.5 SYMBOOLONTWIKKELING	14
8.6 CREATIEVE ONTWIKKELING	14
8.7 SEKSUELE ONTWIKKELING.....	14
8.8 OBSERVATIES, DE ROL VAN DE GROEPSLEIDING.	14
8.9 SAMENWERKING.....	16

9. PEDAGOGISCH HANDELEN	16
9.1 PEDAGOGISCH VISIE EN UITGANGSPUNTEN	16
9.2 PEDAGOGISCH HANDELEN:	17
9.3 CORRIGEREN/BELONEN/STRAFFEN	18
9.4 GROEPSREGELS EN -AFSPRAKEN	18
9.5 KINDERPARTICIPATIE	18
9.6 DE PEDAGOGISCH COACH/BELEIDSMEDEWERKER/VE-COACH	18
10. OUDERS.....	18
10.1 VERANTWOORDELIJKHEID.....	18
10.2 GROEPSMAP VOOR DE GROEPSLEIDING	19
10.3 OUDERGESPREKKEN	19
10.4 OUDERCAFÉ	19
10.5 OUDERCOMMISSIE	19
10.6 KLACHTENPROCEDURE	19
10.7 TOT SLOT	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.0

1. Algemene informatie

1.1. Accommodatie

Peuteropvang de Kiem is gevestigd in een gezellig ingerichte ruimte in MFA de Kiem. Binnen het kindcentrum wordt op twee basisscholen onderwijs aangeboden; CKC de Wingerd en IKC de Meenthe en kinderopvang. Samen vormen wij een integraal kindcentrum (IKC). De locatie is gelegen nabij het bos en diverse sportvoorzieningen en heeft voor de jongere kinderen een veilig en omheind plein. Binnen het kindcentrum bieden wij peuteropvang aan kinderen van 2-4 jaar, uit Bovensmilde en omgeving. Er kan geparkeerd worden aan de voorzijde van het kindcentrum. Zo kunnen de kinderen veilig gehaald en gebracht worden.

Een integraal kindcentrum is een gebouw waar kinderen van 0-13 jaar van 7.00 uur tot 19.00 uur gebruik kunnen maken van onderwijs, opvang, ontspanning en eventueel zorg. Dit aanbod wordt verzorgd vanuit één pedagogische visie en één team dat optimaal samenwerkt, zodat ouders er met een gerust hart hun kind naar toe kunnen brengen en kinderen er met plezier de dag doorbrengen. Eén centrum voor de leeftijd van 0-13 jaar, een doorgaande lijn in spelen en leren en in visie op kinderen. Onderwijs en opvang versterken elkaar op het gebied van het inhoudelijke aanbod, kwaliteit en dienstverlening naar ouders en kinderen.

1.2. Bereikbaarheid en openingstijden

Locatie: Kindcentrum de Kiem
Adres: Floralaan 1A
9421 NP Bovensmilde

Tel.: 06-27023528 (kinderopvang)
0592-412991 (CKC de Wingerd)
0592-412973 (IKC de Meenthe)

E-mail : kinderopvang.kiem@ckcdrenthe.nl

Openingstijden:

Peuteropvang: maandag t/m vrijdag van 07.30-12:30 uur (schoolweken)
(In overleg en op aanvraag mogelijk vanaf 07:00 uur en tot 12:45 uur)

Op de algemeen erkende feestdagen is het kindcentrum gesloten.

1.3 Veiligheid en hygiëne

CKC Drenthe heeft een algemeen Veiligheid- en Gezondheidsbeleidsplan. Per locatie worden de risico's beschreven en aan het plan toegevoegd. Tijdens de pedagogisch overleggen worden risico's besproken, geëvalueerd en bijgesteld. De GGD controleert of het veiligheid- en gezondheidsbeleid voldoet aan de daarvoor geldende normen. We willen en kunnen echter niet alle risico's voor kinderen wegnemen. Kinderen ontwikkelen zich met vallen en opstaan. We vinden het belangrijk dat kinderen met aanvaardbare risico's leren omgaan. Het Veiligheid- en Gezondheidsbeleidsplan ligt ter inzage op het kindcentrum (in alle beleidsmappen zit een exemplaar).

Ongelukjes en bijna ongelukjes worden in een logboek bijgehouden, zodat we ons beleid rondom veiligheid indien nodig bij kunnen stellen. Daarnaast worden ouders van ongelukjes die zich bij hun kind voordoen, vanzelfsprekend op de hoogte gesteld.

Het kindcentrum hanteert de voorschriften van de GGD, Arbodienst en Brandweer. De GGD controleert jaarlijks en maakt over haar bezoek een rapport waarin eventuele noodzakelijke verbeteringen worden gemeld. Vervolgens worden door de leidinggevende stappen ondernomen om deze voorschriften z.s.m. te realiseren. Het rapport ligt ter inzage op de locatie en staat op de

website van het kindcentrum. De GGD controleert naast de hygiëne ook andere zaken: groepssamenstelling, geschoold personeel, veiligheid van het gebouw, ziektebeleid, VVE en de eerdergenoemde veiligheid en gezondheid.

Het gebouw wordt dagelijks schoongemaakt door een schoonmaakbedrijf en/of pedagogisch medewerkers. Er wordt gewerkt volgens een schoonmaakprogramma. Daarnaast wordt door de pedagogisch medewerkers tussen de bedrijven door de groepsruimte, keuken en sanitaire voorzieningen schoon en netjes gehouden.

1.4 3-uurs regeling

De Wet Kinderopvang staat toe dat er op vastgestelde momenten minder beroepskrachten aanwezig zijn.

Bij tien aaneengesloten openingsuren mogen de beroepskrachten maximaal 3 uur per dag alleen staan op de groep met een kind aantal boven het wettelijk vastgesteld kindratio.

Het is per januari 2018 wettelijk verplicht hier duidelijk inzicht aan te geven. Op kindcentrum de Kiem is bovenstaande niet van toepassing, omdat de groep minder dan 10 uur per dag geopend is.

2. Team

2.1 Pedagogisch medewerkers

CKC Drenthe werkt uitsluitend met gediplomeerde, betaalde pedagogisch medewerkers die voldoen aan de door de cao Kinderopvang gestelde eisen. Daarnaast kunnen stagiaires boven de betaalde formatie worden ingezet. Afhankelijk van hun opleiding en opleidingseisen krijgen zij, onder verantwoordelijkheid van het team, diverse taken en in toenemende mate een zekere zelfstandigheid. De werkzaamheden van stagiaires zijn studieafhankelijk. Naarmate de studie vordert zullen dit in toenemende mate de werkzaamheden zijn, die bij de functie van een pedagogisch medewerker horen. De stagiaire voert ze echter altijd uit onder verantwoordelijkheid van de aanwezige pedagogisch medewerker. Bij ziekte of tijdens vakantie van een pedagogisch medewerker, kunnen stagiaires formatief worden ingezet op de eigen locatie, wanneer ze minimaal 2e-jaars zijn en geschikt zijn bevonden. Een stagiaire staat niet alleen op een groep. Er wordt gewerkt volgens een vast rooster en met vaste medewerkers op een eigen groep. De locatie wordt aangestuurd door de directeur van het kindcentrum en de directeur kinderopvang. Vrijwilligers voeren alleen aanvullende activiteiten uit onder verantwoordelijkheid en in aanwezigheid van beroepskrachten. Hierbij te denken aan voorleesactiviteiten en het aanbieden van bso-activiteiten.

De pedagogisch medewerkers en invallers hebben jaarlijks een functioneringsgesprek met hun leidinggevende. Daarnaast vinden periodiek pedagogisch overleggen plaats in de vorm van een locatieoverleg geleid door de directeur van het kindcentrum in samenwerking met de locatie ondersteuner vanuit de kinderopvang. In deze overleggen komen organisatorische- en pedagogische zaken aan de orde. Geregeld terugkerende inhoudelijke punten zijn: kind bespreking, samenwerking, huishoudelijke zaken, beleidszaken, activiteiten aanbod, Uk & Puk en pedagogisch handelen.

Deskundigheidsbevordering en het onderhouden van deskundigheid vindt plaats d.m.v. scholing en cursusaanbod van CKC Drenthe kinderopvang voor pedagogisch medewerkers. Er worden CKC breed "CKC-Cafés", scholingsbijeenkomsten, workshops en lezingen voor alle medewerkers georganiseerd gericht op pedagogisch handelen en ter bevordering van het dagelijks aanbod voor de kinderen.

Al onze medewerkers (vast- en tijdelijk personeel, stagiaires, vrijwilligers en personen die regelmatig betrokken zijn bij de kinderopvang) beschikken over een geldige Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en staan geregistreerd in het personenregister kinderopvang.

2.2 Relatie kind – pedagogisch medewerkers

Een basisvoorwaarde voor goede opvang is dat een kind zich veilig voelt. De relatieopbouw tussen kind en pedagogisch medewerkers wordt gestimuleerd door een open en positieve houding, communicatie, actief luisteren, oprechte aandacht, sensitiviteit en een respectvolle manier van omgaan met elkaar. We vinden het belangrijk geborgenheid te bieden, ruimte te geven, een rijke, uitdagende omgeving te creëren, te stimuleren en de kinderen zich welkom te laten voelen. Ieder kind is anders en vraagt een andere benadering. De medewerkers willen hier zo goed mogelijk op in spelen.

Bij ziekte of verlof van de vaste pedagogisch medewerkers worden zij in principe vervangen door een invalkracht. Er wordt gestreefd naar zoveel mogelijk vaste invallers, maar het kan voorkomen dat bij tekort, een invaller vanuit de invalpoule van CKC Drenthe kinderopvang wordt ingezet of een geschikte stagiaire. Een van de pedagogisch medewerkers wordt mentor van uw kind. De mentor is aanspreekpunt voor u als ouder. Tijdens het intakegesprek wordt u geïnformeerd over wie de mentor wordt van uw kind. Er kunnen omstandigheden zijn, waardoor de mentor wijzigt tijdens de opvangperiode. In dat geval informeert de oude mentor u hier tijdig over (zie 8.8.1 en 10.3).

2.3 Relatie tussen kinderen

De relatie tussen de kinderen wordt gestimuleerd door ons open deurenbeleid, door samen te spelen, of aan activiteiten deel te nemen in de grote of kleine groep of samen met kinderen uit andere groepen en door bij conflicten de kinderen mee te laten denken over oplossingen. Normen en waarden spelen daarbij een belangrijke rol. Wanneer je met elkaar praat, luister je naar elkaar, laat je elkaar uitspreken en kijk je elkaar aan, dit is een vorm van betrokkenheid en beleefd zijn. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen rekening leren houden met elkaar, ook met kinderen in verschillende leeftijden.

3. De groep

3.1 Groepsopbouw

Op kindcentrum de Kiem is 1 (horizontale) peuteropvanggroep. De verhouding tussen het aantal kinderen dat aanwezig is en het aantal pedagogisch medewerkers is wettelijk vastgelegd. De landelijk ontwikkelde rekentool is leidend voor de beroepskracht-kind ratio. Op de peuteropvang geldt de norm van 8 kinderen, in de leeftijd van 2-4 jaar, per pedagogisch medewerker. De maximale bezetting is 16 kinderen met 2 pedagogisch medewerkers.

3.2 Horizontale groep

Op kindcentrum de Kiem wordt gewerkt met 1 horizontale peuteropvanggroep. Een horizontale groep is vaak een babygroep of een peutergroep, een groep met kinderen van dezelfde leeftijd. Binnen de peuteropvang wordt gesproken over een stamgroep. Dit is de vaste groep van uw kind. De maximale groeps grootte van de peuteropvang is 16 kinderen per groep (zie 3.1).

Peuteropvang

Er is een intensieve samenwerking tussen de peuteropvang en kleutergroepen, teneinde de doorgaande lijn te versterken en optimaal invulling te kunnen geven aan het VVE-beleid. De peuters sluiten voor activiteiten geregeld aan bij de kleutergroep van de basisschool en andersom, indien mogelijk en gewenst. De leerkracht en de pedagogisch medewerkers zullen intensief samenwerken met betrekking tot bijvoorbeeld de planning van jaarthema's en het aanbieden van gezamenlijke activiteiten. Per september 2020 is het voorschoolse educatieve aanbod voor kinderen die een VVE indicatie hebben uitgebreid naar 16 uur per week gedurende

40 weken per jaar. Op kindcentrum de Kiem bieden wij peuteropvang aan van 8:30 tot 12:30 uur. Op deze wijze geven wij invulling aan de 16 uur voorschoolse educatiemogelijkheden per week (en de 960 uur per anderhalf jaar). Onze pedagogisch coach/beleidsmedewerker is nauw betrokken bij de pedagogische inhoudelijke werkwijze op de groep om zo de kwaliteit van de voorschoolse educatie te blijven monitoren en waarborgen. De kinderen krijgen door de pedagogisch medewerkers een gestructureerd dagritme en gevarieerd aanbod aan activiteiten om zo aan te sluiten bij de verschillende ontwikkelingsgebieden van het kind.

3.3 Stamgroep/ vrijheid / beroepskrachten / activiteiten

Stamgroep

Kinderen die gebruik maken van de kinderdagopvang worden ondergebracht in een zgn. "stamgroep". Een kind wordt op de peuteropvang in een vaste stamgroep geplaatst. Kinderen worden door de ouders gebracht op de stamgroep. Door samenvoeging van stamgroepen kan dit een samengestelde groep zijn. wordt ondergebracht in een groepsruimte die voldoet aan alle wettelijke normen en kwaliteitsnormen die voor de vorm van opvang gelden (kinderdagopvang, voor- of naschoolse opvang).

Vrijheid

Vanuit de vier pedagogische basisdoelen van Riksen-Walraven is het pedagogisch gezien voor kinderen van belang om naast de veiligheid en vertrouwdheid die opvang binnen de eigen stamgroep biedt, ook mogelijkheden te krijgen om nieuwe situaties te ontdekken en activiteiten samen met bijvoorbeeld andere leeftijdgenootjes te doen. Een mogelijkheid om kinderen deze extra uitdaging te bieden is het spelen op andere groepen. Dit biedt mogelijkheden op het gebied van zowel persoonlijke als sociale ontwikkeling. Wanneer kinderen de keuze hebben in andere stamgroepen te spelen, biedt dit de mogelijkheid aan het kind om te leren omgaan met de verschillende aspecten van veiligheid (ruimte, groepsklimaat, pedagogisch medewerkers, enz.). Het kind heeft eveneens de mogelijkheid op eigen initiatief de meest veilige situatie op sommige momenten iets los te laten en op verkenning uit te gaan. Als pedagogische medewerkers inschatten dat deze mogelijkheid passend is bij de ontwikkeling, de behoefte en het welzijn van een individueel kind, zullen de ouders hierover geïnformeerd worden. De mogelijkheden buiten de stamgroep worden alleen aangeboden wanneer ouders en kinderen hiervoor open staan.

Beroepskrachten

Het minimaal aantal aanwezige pedagogisch medewerkers wordt vastgesteld aan de hand van het aantal kinderen op de locatie en conform de Regeling kwaliteit kinderopvang. In het kader van het open deurenbeleid en tijdens activiteiten kan, conform deze regeling afgeweken worden van het beroepskracht/kind ratio. Het totaal aantal vereiste beroepskrachten blijft dan onveranderd.

Activiteiten

Naast de activiteiten op de groep, worden per locatie activiteiten aangeboden. De activiteiten vinden op wisselende groepen plaats, waarbij deelname vanuit de hele locatie mogelijk is (zie hoofdstuk 6). Stagiaires kunnen naast de pedagogisch medewerkers een ondersteunende rol spelen bij het activiteitenaanbod. Daarnaast is er de mogelijkheid tot uitvoeren van eigen stage opdrachten.

3.4 Regels en grenzen

Groepsregels zijn nodig voor rust en veiligheid maar ook om het kind te leren met grenzen om te gaan. Elke locatie en groep heeft daarom eigen huis-/gedragsregels opgesteld welke aansluiten bij de gedragsregels op het kindcentrum. We leren de kinderen omgangsregels als; respect voor de ander, jezelf en je omgeving. Ook streven we naar een vast dagritme, dit is duidelijk voor de kinderen, zorgt voor rust en regelmaat en kinderen weten zo waar ze aan toe zijn. Vooral voor de

jonge kinderen kan dit een belangrijk houvast zijn. We werken in de peuteropvang daarom met kaarten die het dagritme aangeven.

4. Plaatsing

4.1 Intake

De plaatsing van een kind gebeurt altijd via het kantoor van CKC Drenthe Kinderopvang. Zij geven de informatie door aan de locatie. Voordat een kind op de groep zal komen, wordt er vanuit de locatie contact opgenomen met de ouders. Zij worden samen met het kind uitgenodigd op de locatie voor een intakegesprek en een rondleiding. Het gesprek bestaat uit het uitwisselen van informatie en het noteren van noodzakelijke gegevens van het kind tussen ouders en pedagogisch medewerker(s) van de groep waar het kind zal worden opgevangen.

4.2 Wennen

Vanuit pedagogisch oogpunt vinden wij het belangrijk dat kinderen de tijd hebben om te wennen op de groep waar het wordt geplaatst of naar wordt overgeplaatst. Bij plaatsing wordt in overleg met ouder/verzorger gekeken hoe het wennen vormgegeven kan worden. Voor kinderen die intern worden overgeplaatst wordt per kind gekeken welke termijn nodig is. Dagelijks kunnen per stam- of basisgroep maximaal 3 kinderen gelijktijdig toegevoegd worden om te wennen. Het aantal uren per keer wordt in afstemming met de ouders opgebouwd. In alle gevallen wordt de beroepskracht-kindratio gehanteerd, conform de wettelijke normen.

In ons pedagogisch beleid gaan we uit van de vier pedagogische basisdoelen van Riksen Walraven (zie ook hoofdstuk 9). Ten aanzien van het wenbeleid ligt het accent op:

- Veiligheid bieden: door vooraf te kunnen wennen heeft het kind de mogelijkheid kleinere stappen te nemen in een veilige sfeer. Ouder(s) en pedagogisch medewerkers hebben specifiek aandacht voor het wennende kind.
- Persoonlijke ontwikkeling: Wanneer kinderen bij een interne overstap naar een andere groep vooraf kunnen wennen, hebben zij de gelegenheid qua uitdaging nieuwe ontwikkelingsstappen te maken vanuit de eigen behoefte. Uiteraard in vrijheid. Ze kunnen nieuwe materialen en nieuwe activiteiten verkennen.
- Sociale ontwikkeling: Een nieuwe groep betekent ook een nieuwe sociale uitdaging. Leeftijdsverschil, onbekendheid van de kinderen en een ander groepsklimaat kunnen een nieuwe oefengelegenheid zijn voor het wennende kind. Maar ook het broertje of zusje, of de andere pedagogisch medewerker kunnen een stimulans zijn tot verdieping van de sociale vaardigheden.
- Om de overgang van het kind naar de basisschool soepel te laten verlopen maken pedagogisch medewerkers met de leerkracht van groep 1 afspraken over het wenproces en bespreken dit met de ouders of verzorgers. Voor de overgang naar de basisschool maakt onderwijs rechtstreeks afspraken met de ouders over het wenproces.

4.3 Extra opvang/aan- en afmelden

Een kind komt vaste dagen naar het kindcentrum. Daarnaast is het mogelijk om in bepaalde situaties het kind een dag(deel) extra te laten komen, in overleg met de pedagogisch medewerkers. Een extra dag(deel) kan via het Ouderportal of bij de groepsleiding aangevraagd worden.

5. Dag

5.1 Opening en sluiting

In de vakantie en op margedagen is de bso open van 7.30-18.00 uur, het kdv heeft het hele jaar door dezelfde openingstijden. De peuteropvang is geopend gedurende de schoolweken. Op erkende nationale feestdagen is het kindcentrum gesloten. Mocht het kindcentrum op een andere dag sluiten dan krijgt u hier schriftelijk bericht over.

5.2 Brengen/halen

Als de kinderen door anderen worden opgehaald dan de ouders/verzorgers, moet dit altijd van tevoren doorgegeven worden. **We geven de kinderen nooit mee aan onbekenden, zonder dat we daarvoor toestemming hebben van de ouders!** Als er niets bekend is bij de pedagogisch medewerkers zal er eerst contact worden opgenomen met de ouders om toestemming te krijgen. Afwijkingen in de breng- of haaltijd, bijvoorbeeld in verband met een bezoek aan de huisarts, meldt de ouder van tevoren bij de pedagogisch medewerkers.

5.3 Dagindeling

Het dagritme van de peuteropvang-groep ziet er ongeveer als volgt uit:

Activiteit	Ontwikkeld gebied
Ontvangen en begroeten	T – SE
Vrij spel met ontwikkelingsmateriaal	T – SE – M – R
Kring (verhaal/spel/activiteit)	T – SE – M – R
Handen wassen	T - SE
Tafelmoment: fruit en drinken	T – SE
Verschonen/plasmoment/jassen aan	T – SE
(Creatieve) activiteit	T – SE – M – R
Buitenspelen of bewegingsactiviteit	T – SE – M – R
Tafelmoment: brood en drinken	T – SE – M
Kring (lezen, liedjes zingen)	T – SE – M
Kinderen worden gehaald	T – SE

T = Taalontwikkeling (Talige activiteiten, zoals voorlezen, gesprekjes, taalspelletjes, enz.)

SE = Sociaal-emotionele ontwikkeling (Zelfstandigheid, samen spelen, delen, helpen, enz.)

M = Motorische ontwikkeling (Fijne en grote motoriek, zintuigspelletjes, exploreren, enz.)

R = Rekenontwikkeling (Rekenprikkels, zoals tellen, meten, ruimtelijke oriëntatie, enz.)

6. Spel en activiteiten

6.1 Inrichting

Wij creëren in onze groepsruimtes verschillende hoeken/activiteitenplekken. We hebben bijvoorbeeld leeshoeken, bouwhoeken, huishoeken, constructiehoeken, rustplekken, spelplekken, creatieve plekken, timmerhoeken, enz. Hoeken/activiteitenplekken zijn afgebakende situaties waarin kinderen samen kunnen kiezen voor specifiek spel. Binnen het werken met de VVE methode Uk en Puk worden deze hoeken aangepast aan het thema.

Daarnaast bieden we ontwikkelingsgericht materiaal aan, afgestemd op de behoefte en leeftijd van kinderen. Er is voor de creatieve ontwikkeling materiaal om te knutselen, tekenen of verven. Kinderen op de bso kunnen dit zelfstandig pakken. Op de peuteropvang en het kdvd gaat dit eveneens zoveel mogelijk zelfstandig, maar waar nodig onder begeleiding.

6.2 Spelen, vrij/begeleid spel, samen spelen

De kinderen kunnen vrij spelen of aan begeleid spel meedoen. Ze kunnen samen spelen of juist even alleen. Pedagogisch medewerkers stimuleren en faciliteren het spel van de kinderen waar nodig. Naast de eigen groepsruimte, maken we gebruik van ruimtes binnen de school zoals; het speellokaal en lokalen met digibord, knutselmateriaal etc. Hier worden gerichte activiteiten aangeboden.

6.3 Activiteiten 2-4 jaar met Uk & Puk

Wij werken bij CKC Drenthe Kinderopvang met Uk & Puk op de peuteropvang. Het Uk & Puk VVE-programma is een unieke uitgave voor kindercentra. Uitgeverij Zwijsen ontwikkelde Uk & Puk speciaal voor kinderen van 0-4 jaar. Dit zijn de uitgangspunten en kernbegrippen:

- Spelen is ontdekken. En spelen is groeien. Daarom staat spelen centraal in Uk & Puk. Alle activiteiten zijn geschikt voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Natuurlijk draait het bij Uk & Puk niet om lesjes geven en lesjes leren. Uk & Puk biedt situaties aan, waarin baby's, dreumesen en peuters nieuwe ervaringen en vaardigheden op kunnen doen, door actief bezig te zijn en lekker te spelen! Kinderen mogen meedoen aan activiteiten, ze hoeven niet. Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. Het kind bepaalt onder invloed van behoefte, belangstelling, ontwikkeling en betrokkenheid of het deelneemt aan activiteiten. De pedagogisch medewerker kan dit beïnvloeden door de activiteit zo uitdagend en boeiend mogelijk te brengen en deze met herhaling aan te bieden. In de meeste situaties doen de kinderen uit zichzelf enthousiast mee!
- Uk & Puk is een totaalprogramma. De activiteiten stimuleren de spraak- en taalvaardigheid, de sociaal-emotionele vaardigheden en de motorische- en zintuiglijke vaardigheden. Ook heeft Uk & Puk aandacht voor de eerste rekenprikkel.
- In Uk & Puk worden verschillende soorten activiteiten aangeboden: Introductie, spel, kring, bewegen, verzorgingsmoment, knutselen, ontdekken, eten en drinken, voorlezen, themahoek, afsluiting.
- De pop Puk is de hele dag bij de kinderen en doet met alle dagelijkse activiteiten gewoon mee. Voor de kinderen is Puk een vertrouwd, herkenbaar figuur op het kdv. Bij de activiteiten van het VVE-programma speelt de handpop Puk een grote rol.
- Het is prettig en overzichtelijk werken met Uk & Puk. De activiteiten zijn flexibel en sluiten aan bij het dagritme van een kindcentrum. Uk & Puk biedt activiteiten op maat voor elke leeftijdsgroep. Dat maakt Uk & Puk specifiek geschikt voor horizontale en verticale groepen.
- Het programma stimuleert de ontwikkeling van peuters door te spelen en te ontdekken. Uk & Puk vraagt van pedagogisch medewerkers een actieve rol. Het programma voorziet hierin.
- Uk & Puk besteedt aandacht aan de doorgaande ontwikkelingslijnen voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Daardoor versterkt Uk & Puk een basis voor het basisonderwijs. Als extra steuntje in de rug is er voor bijna 4-jarigen het activiteitenthema: Ik ga naar de basisschool.
- Er wordt aandacht besteed aan verschillende thema's. Het activiteitenplan wordt jaarlijks opgesteld. Hierin zijn vaste activiteiten opgenomen zoals vader- en Moederdag, opa en oma week, Pasen, Sinterklaas, Kerst, Kinderboekenweek etc. De jaarplanning ligt op de locatie, zodat de ouders het kunnen inzien. Er worden jaarlijks 5 Puk thema's gekozen en opgenomen in de activiteiten jaarplanning van het kdv en peuteropvang; dit zijn thema's als "Oef wat is het warm", "Wat eten we vandaag", "Hatsjoe", of "Knuffels". Naast deze Puk thema's bieden we 'Peuterpret' thema's aan. Binnen Uk en Puk en Peuterpret thema's worden aansprekende, gevarieerde activiteiten aangeboden. Denk hierbij aan spel, expressie, muziek, bewegen, knutselen, voorlezen etc. De jaarplanning wordt afgestemd op de activiteiten binnen het kindcentrum.
- Per thema worden 'themahoeken' ingericht, met bijbehorende materialen. Hier worden de ontwikkelingsgebieden van de kinderen gestimuleerd. Belangrijke voorwaarden voor het inrichten van de hoeken zijn; ontwikkelingsgericht, open speelgoed, uitnodigend tot interactief samenspel en interesses van de kinderen.
- Een aantal vaste themawoorden wordt aangeboden om op deze wijze de woordenschat van kinderen te stimuleren en te vergroten. De ouders worden altijd op de hoogte gebracht van het thema dat wordt aangeboden. De thema's worden op locatie, website

en in nieuwsbrieven gecommuniceerd, met tips voor bijhorende liedjes, boeken, spelletjes, etc. Op die manier worden ouders betrokken bij de stimulering van de ontwikkeling van hun kind. Soms worden ouders ingeschakeld om mee te helpen de themamaterialen te verzamelen.

- Het programma gaat uit van kansen creëren en kansen bieden, zowel op individueel als op groepsniveau. Kansen creëren: Dit is het beredeneerd aanbod van activiteiten o.a. uit het Uk & Puk programma. Kansen grijpen: Dit zijn 'toevallige' activiteiten aansluitend bij de behoefte en de belangstelling van de kinderen op dat moment en in die situatie.

Binnen CKC Drenthe Kinderopvang werken we vanuit ons mediabeleid. Kinderen kunnen ter ondersteuning van hun activiteiten gebruik maken van het internet. De begrippen samen, balans, plezier en veilig zijn hierbij de leidraad.

6.4 Buiten spelen

Met de kinderen van de peuteropvang gaan we iedere dag naar buiten. We vinden het belangrijk dat de kinderen een "frisse neus" halen, het is gezond en buiten is er zoveel te ontdekken en te ontwikkelen. Kinderen kunnen zich dan lekker uitleven. Er wordt altijd onder toezicht buiten gespeeld. Op de bso is buiten spelen altijd mogelijk. We proberen de kinderen te stimuleren om elke dag in ieder geval even buiten te spelen. Hierdoor komen ze in de frisse lucht en hebben ze de ruimte om hun energie kwijt te kunnen. Onze buitenruimtes zijn specifiek ingericht voor spel en bewegen. Er is ruimschoots speelmateriaal aanwezig om zich buiten te vermaken.

6.5 Feesten en verjaardagen

Rituelen zijn de ankers in de dagelijkse situatie van het kindcentrum. Feesten en verjaardagen horen daarbij. De verjaardagen van de kinderen worden in de groep gevierd door slingers op te hangen en te zingen voor de jarige, waarna deze mag trakteren (wij verwijzen hierbij naar het voedingsbeleid op het kindcentrum). Verder besteden we aandacht aan speciale feestdagen zoals Pasen, Kerst, Sint-Maarten, Koningsdag en sluiten aan bij diverse activiteiten op het kindcentrum om op deze wijze een gezellige ontmoeting te hebben met ouders en kinderen samen.

7. Verzorging

7.1 Voeding

Op het kindcentrum zorgen we voor gezonde evenwichtige voeding. Conform het vastgestelde voedingsbeleid dat op de locatie en via de website van CKC Drenthe beschikbaar is. Wij streven ernaar om zoveel mogelijk te voorkomen dat uw kind teveel zouten en zoetstoffen binnenkrijgt. Om deze reden hebben wij ervoor gekozen om het aanbieden van koekjes, limonade en andere zoete of zoute lekkernijen zoveel mogelijk te beperken. Wanneer er kinderen zijn met allergieën dan geven de ouders dit schriftelijk door en bespreken dit bij de intake. Wanneer het kind andere voeding wenst of dient te gebruiken dan de standaard, dan nemen ouders dit mee naar de opvang.

7.2 Uiterlijke verzorging en hygiëne

Op de peuteropvang worden de kinderen gedurende de dag op gezette tijden verschoond, vaak na elke maaltijd of wanneer ze naar of uit bed komen en zo nodig tussendoor. Ouders nemen zelf luiers van huis mee, zodat het kind dezelfde luier draagt als thuis. Ook dit bevordert het veilige en vertrouwde gevoel van thuis en verkleint het risico op vervelende en pijnlijke luierruitslag. De medewerkers hanteren bepaalde richtlijnen m.b.t. het verschonen van de kinderen en denken daarbij aan persoonlijke hygiëne en die van de kinderen. Kinderen die zelf naar het toilet gaan worden verzocht na ieder toiletgang hun handen te wassen. Ook wanneer kinderen aan tafel gaan worden eerst de handen gewassen. Na het eten maken kinderen hun gezicht en handen schoon. Mocht een kind nog niet zindelijk zijn dan wordt in overleg met de ouders afgesproken hoe de pedagogisch medewerker de zindelijkheid stimuleert. Te denken valt aan het op vaste tijden naar

de wc laten gaan, complimenten geven als het goed gaat en extra reservekleding op de groep of eventueel een wc beloningskaart. Dit helpt alleen wanneer de ouders er ook actief mee zijn. Bekend is dat sommige kinderen bij druk spelen en spanningen zoals voor het eerst naar school gaan, af en toe nog wel eens in de broek plassen. De pedagogisch medewerker stelt het kind gerust en helpt bij het verschonen.

In de zomer, wanneer de zon volop schijnt, worden kinderen regelmatig ingesmeerd met beschermende zonnebrandcrème. Tussen 12.00 uur en 15.00 uur laten we de kinderen dan binnen of buiten in de schaduw spelen. Kinderen mogen bij ons vies en nat worden. We vinden het prettig wanneer ouders met de kledingkeuze hiermee rekening houden. Wij gaan er van uit dat er geen slecht weer bestaat, wel slechte kleding. Het is daarom handig als de kinderen regenkleding, laarzen, goede winterkleding en reservekleden bij zich hebben, passend bij de weersomstandigheden, zodat buitenspel in principe altijd mogelijk is. Ook hierbij geldt, dat de eigen kleren als reservekleden uw kind een prettiger gevoel kunnen geven dan het gebruik van leenkleding. Alle kinderen hebben een eigen bakje (laatje) waar hun spullen in opgeborgen kunnen worden.

7.3 Ziekte

Voor wat betreft het omgaan met “besmettelijke” ziekten hanteren wij zoveel mogelijk de richtlijnen van de GGD. Daarnaast kent CKC Drenthe een protocol hoe te handelen bij zieke kinderen dat wordt uitgereikt bij de intake.

8. Ontwikkeling

Bij CKC Drenthe Kinderopvang zijn de 4 pedagogische basisdoelen van Riksen-Walraven uitgangspunt voor ons pedagogisch handelen:

- emotionele veiligheid
- ontwikkeling persoonlijke competenties
- ontwikkeling sociale competenties
- eigen maken van normen en waarden.

Dat betekent dat wij de gelegenheid bieden aan kinderen om zich te kunnen ontwikkelen (zie ook hoofdstuk 9).

Om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren besteden wij aandacht aan de onderstaande ontwikkelingsgebieden. Het zijn dezelfde ontwikkelingsgebieden die gevolgd worden met behulp van het Ontwikkelingsvolgmodel (OVM).

8.1 Basale ontwikkelingsbehoeften

■ zelfbeleving en zelfbesef ■ zelfstandigheid ■ zelfredzaamheid ■ emotionele ontwikkeling ■ relatie met volwassenen ■ relatie met kinderen

Een veilige omgeving is hierbij onmisbaar. Het is belangrijk dat een kind zijn emoties kan en durft te uiten, zoals lachen, huilen, boos zijn, verdriet en aanhankelijkheid. Daarnaast moet het kind leren omgaan met o.a. teleurstellingen, winnen/verliezen, geduld hebben en luisteren naar de ander. Spel biedt het kind de mogelijkheid om ervaringen uit te spelen en te verwerken, bijvoorbeeld ieder kind is een apart individu en vraagt om persoonlijke aandacht. Wij vinden het van belang om kinderen sensitief te benaderen. Dit houdt in, dat de pedagogisch medewerker zich aanpast aan het niveau en de emotionele situatie van het kind.

De pedagogisch medewerker ondersteunt het kind op vier verschillende manieren.

Dat noemen we bij CKC Drenthe Kinderopvang **SIRE**, onze ‘koninklijke’ interacties (zie ook hoofdstuk 9.).

- 1 **Structuur; regels en grenzen** (vast dagritme en rituelen, duidelijkheid)
- 2 **Informatie geven** (vertellen wat het kind gaat/mag doen en hoe)
- 3 **Respect voor de autonomie** (het kind de ruimte geven voor eigenheid en het zelf doen)
- 4 **Emotionele ondersteuning** (zorgen voor een goed welbevinden van het kind).

Deze interacties bevorderen het welbevinden van de kinderen. Het helpt mee aan de ontwikkeling van een positief welbevinden, zelfvertrouwen, een positief zelfbeeld, zelfstandigheid en plezier!

Jonge kinderen op de peuteropvang zijn meer afhankelijk van de volwassene. De pedagogisch medewerker laat het kind zoveel mogelijk zelf ontdekken wat het wel en niet kan. Zo stimuleer je de zelfredzaamheid van een kind.

Wanneer de kinderen naar de basisschool gaan, wordt door de school het nodige van hun zelfredzaamheid verwacht. Zelfstandigheid kan worden gestimuleerd door bijvoorbeeld de kinderen zelf hun brood te laten smeren, billen te vegen en schoenen aan of uit te doen. Wanneer een kind hier nog moeite mee heeft, zal de pedagogisch medewerker helpen. Het doel is om een kind hier zelfstandig in te laten worden. Samen met de ouders wordt de ontwikkeling van de zelfstandigheid op de bso ingevuld door samen af te spreken en vast te leggen wat het kind al zelfstandig kan en mag. Bv. Zelfstandig buiten spelen, naar huis gaan, naar sport/club.

8.2 Speelgedrag

- spelontwikkeling

Spel is voor kinderen een vorm van uiten, ontdekken, leren, verwerken, ervaren en oefenen. Via spel ontwikkelen kinderen zich. Daarom neemt spel een belangrijke, centrale rol in, in hun leven. In het kindcentrum wordt ruimte gegeven aan een gevarieerd aanbod van spelvormen, zowel binnen als buiten.

8.3 Motorische ontwikkeling

- grote motoriek ■ kleine motoriek ■ zintuiglijke ontwikkeling

De motorische ontwikkeling betreft de ontwikkeling van de lichaamsbeheersing. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kleine en grote motoriek. De kleine motoriek wordt gestimuleerd door het spelen met lego, kralen, nopper, puzzels en tekenen, prikken, plakken, knippen en dergelijke fijnere activiteiten, waarbij de handen en de vingers specifiek gebruikt worden. De grote motoriek wordt buiten uitgedaagd door rennen, fietsen, klimmen en klauteren, balspelen etc. Ook door kringspelen, dansen en peutergym wordt deze motoriek vergroot. We maken regelmatig gebruik van het speellokaal in de school, waar we verschillende activiteiten aanbieden.

8.4 Taalontwikkeling

- articulatie ■ woordenschat ■ taalbegrip ■ taalgebruik

Een belangrijk onderdeel van de dag is het stimuleren van de taalontwikkeling. We leggen veel uit en benoemen de dingen die we doen en zien. Door kinderen zoveel mogelijk overal bij te betrekken stimuleer je eveneens de taalontwikkeling. Naast de dagelijkse bezigheden is ook zingen een activiteit die de taalontwikkeling bevordert en ook voorlezen, plaatjes benoemen etc. Op het kdv wordt aan de hand van de activiteiten van Uk & Puk de taalontwikkeling gestructureerd gestimuleerd.

Heel belangrijk is ook het gebruik van lichaamstaal voor met name baby's, maar ook de grotere kinderen zijn erg ontvankelijk voor de manier waarop de medewerkers kijken en wat er door middel van handen en houding duidelijk gemaakt wordt.

Ook doen we, indien het past binnen het programma, mee aan de nationale voorleesdagen en de Kinderboekenweek, allebei projecten ter bevordering van taal. Verder wordt de taalontwikkeling op de bso gestimuleerd door groepsgesprekken aan te gaan, voor te lezen en er zijn taalspelletjes. Ook wordt er op taalgebruik gelet en hoe we met elkaar praten. In alle groepsruimtes zijn leeshoeken gecreëerd, waarin kinderen op eigen initiatief kunnen lezen.

8.5 Symboolontwikkeling

- ontluikende geletterdheid ■ ontluikende gecijferdheid

Al jong ontwikkelen kinderen zich in (de voorbereiding op) het lezen en schrijven. Dit is bij een gemiddeld ontwikkelend kind een spontaan gebeuren vanuit een intrinsieke motivatie en eigen initiatief. Om de gelegenheid te bieden tot het ontwikkelen hiervan, bieden wij enige activiteiten en materialen aan die hiervoor geschikt zijn. De dagelijkse activiteiten zijn een belangrijk onderdeel: de naam op de tekening schrijven, samen bekers tellen, pepernoten eerlijk verdelen, hoeveel jaar ben je, dobbelsteen gooien bij een gezelschapsspel, wat is de grootste of de kleinste, enz. Daarnaast hebben we materialen als woord/letterpuzzels, letterstempels, cijfers, dobbelstenen, boekjes en ander spelmateriaal wanneer kinderen hieraan toe zijn. Kinderen maken hierin hun eigen keuzes. Ook kunnen woordkaarten opgehangen worden, die bij de thema's passen.

Daarnaast noemen we nog een aantal andere ontwikkelingsgebieden:

8.6 Creatieve ontwikkeling

De creatieve ontwikkeling is onder te verdelen in het creatief denken en het kennismaken met allerlei materialen op het gebied van handvaardigheid, drama en muziek.

Bij het stimuleren van de creatieve ontwikkeling leggen we de nadruk op het *proces* en niet op het resultaat. We bevorderen de creatieve ontwikkeling door:

- dans
- muziek
- tekenen, plakken, schilderen etc.
- fantasiespel
- verkleedspel
- te experimenteren

8.7 Seksuele ontwikkeling

Kinderen ontwikkelen zich op seksueel gebied in verschillende tempo's. Jonge kinderen ontdekken dat er een verschil is tussen jongens en meisjes, bijvoorbeeld de toiletgang. De medewerkers zien erop toe dat er op een verantwoorde manier mee omgegaan wordt zonder dat het grenzen overschrijdt. Kinderen ontdekken, ervaren en ontwikkelen zich en 'het experimenteren' hoort bij de ontwikkeling. We willen hier op een natuurlijke wijze mee omgaan. Een kind moet zichzelf kunnen zijn en zich veilig voelen, maar tegelijkertijd zullen we het kind duidelijk maken dat het goed is om te weten dat seksuele gevoelens en daarbij horende handelingen privé zijn en grenzen heeft.

8.8 Observaties, de rol van de groepsleiding.

Tijdens ons werk zijn we voortdurend aan het observeren; Hoe spelen kinderen? Zitten ze goed in hun vel? Speelt een kind veel alleen? Daarnaast is het ook gewoon leuk om kinderen in hun fantasiespel bezig te zien en te zien hoe ze dingen uitbeelden of onderling oplossen. Het observeren heeft consequentie voor ons handelen als pedagogisch medewerker. Hierdoor kun je dingen aanbieden aan kinderen omdat je merkt dat er bijvoorbeeld bepaalde behoefte aan "nieuwe" uitdagingen is. Ook heeft het consequentie voor de benadering van kinderen of hoe je met ze om moet gaan.

Signalering van het ontwikkelingsverloop gebeurt door middel van systematische observaties in dagelijkse situaties. In die situaties vindt de ontwikkeling plaats, dus daar moeten we zijn om betekenisvolle informatie te verkrijgen. Het gaat er niet alleen om welke zaken het kind heeft ontwikkeld, maar ook op welke manier. Dus niet alleen wat, maar ook hoe.

8.8.1 Ontwikkelingsvolgmodel 2-4 jaar

Kinderen worden gevolgd in hun ontwikkeling middels het ontwikkelingsvolgmodel (OVM). Het OVM sluit aan op het volgsysteem dat op de basisscholen gehanteerd wordt, waardoor er een doorgaande lijn ontstaat. Het OVM is gebaseerd op een ontwikkelingsgerichte kind visie. Ieder kind heeft een eigen potentieel en alle kinderen verschillen in ontwikkeling! Alle vaste pedagogisch medewerkers zijn OVM-gecertificeerd. De observaties worden met instemming van de ouders één keer per jaar door de mentor geregistreerd en één keer per jaar door de mentor van het kind met ouders besproken (zie 10.3). Bevindingen uit het OVM worden genoteerd op een formulier 'Dossier OVM-gesprekken' en meegenomen in de voorbereiding en uitvoering van thema's van Uk en Puk. Hierin worden de activiteiten op zowel individueel als groepsniveau afgestemd. Wanneer er sprake is van een (dreigende) ontwikkelingsachterstand kan de intern begeleider en of de pedagogisch coach en/of na afstemming met de ouders 'Samen vroeg erbij' worden ingeschakeld (zie 8.9). Afspraken hieromtrent worden geregistreerd in het kinddossier. Intern wordt bij een overstap naar een andere groep altijd een actueel ingevuld OVM meegegeven voor de overdracht. We volgen vanaf de leeftijd van 6 maanden. Een kind moet minimaal 3 maand de groep bezoeken voor gestart wordt met het volgen.

Overzicht ontwikkelingslijnen

In het OVM worden de volgende 5 samenhangende gebieden (domeinen) met de volgende deelgebieden onderscheiden:

1. Basale ontwikkelingsbehoeften

■ zelfbeleving en zelfbesef ■ zelfstandigheid ■ zelfredzaamheid ■ emotionele ontwikkeling ■ relatie met volwassenen ■ relatie met kinderen

2. Speelgedrag

■ spelontwikkeling

3. Motorische ontwikkeling

■ grote motoriek ■ kleine motoriek ■ zintuiglijke ontwikkeling

4. Spraak- en taalontwikkeling

■ articulatie ■ woordenschat ■ taalbegrip ■ taalgebruik

5. Symbolisering

■ ontluikende geletterdheid ■ ontluikende gecijferdheid

8.8.2 Overdracht basisschool

Wanneer uw kind een basisschool van CKC gaat bezoeken, hebben we binnen het kindcentrum afgesproken dat er vooraf aan de overgang naar het onderwijs een live overdracht moment (warme overdracht) plaats vindt tussen pedagogisch medewerker en de leerkracht. De gegevens uit het OVM worden rechtstreeks overgedragen, om op deze manier een doorgaande lijn te garanderen.

In het geval uw kind naar een andere basisschool gaat, wordt schriftelijke toestemming gevraagd op het formulier kindgegevens om gegevens over (de ontwikkeling van) uw kind rechtstreeks aan de betreffende basisschool over te dragen.

8.8.3 Meldcode kindermishandeling

Op alle locaties wordt de Landelijke Meldcode gehanteerd bij vermoeden van huiselijk geweld, kindermishandeling, een geweld- of zedendelict door een medewerker en grensoverschrijdend

gedrag bij kinderen onderling. Ter ondersteuning van de medewerkers kent CKC Drenthe Kinderopvang een aandachtsfunctionaris, dit is de directeur van het kindcentrum.

8.9 Samenwerking

8.9.1 Onderwijs

CKC Drenthe Kinderopvang werkt nauw samen met het onderwijsteam. Er loopt een doorgaande lijn van de peuteropvang en het kdv naar de basisschool. Tussen de scholen en bso-locaties is regelmatig afstemming zowel wat de pedagogische visie betreft als de praktische zaken. De intern begeleider van het kindcentrum kijkt mee op de groep en observeert (indien gewenst) kinderen en ondersteunt de pedagogisch medewerker binnen de zorgstructuur en de doorgaande lijn. In een IKC wordt uitgegaan van 1 visie, 1 team en 1 plan voor de aanwezige kinderen in het centrum, of ze nu gebruik maken van onderwijs of opvang.

8.9.2 Samen Vroeg Erbij 2-4 jaar

In onze kinderopvang is volop aandacht voor het welbevinden van de kinderen. We werken daarom samen met deskundigen van Icare en Yorneo in het samenwerkingsverband 'Samen Vroeg Erbij' voor kinderen van 0 tot 4 jaar.

'Samen Vroeg Erbij' (SVE) geeft ons de mogelijkheid de vroegsignalering te versterken. Met behulp van de samenwerkingspartners zorgen we voor een preventieve manier van werken, o.a. door groepsbezoeken door ervaringsdeskundigen. Bij zorgvragen krijgt met name de mentor ondersteuning in de begeleiding van zorgkinderen. In het SVE-protocol zijn de uitgangspunten en de werkwijze van het samenwerkingsverband verder uitgewerkt. In de SVE Zorgroute staan de te nemen stappen schematisch weergegeven. Iedere kdv-groep heeft deze SVE Zorgroute. Vanzelfsprekend vindt deze werkwijze alleen plaats na toestemming van en in overleg met de ouders.

9. Pedagogisch handelen

9.1 Pedagogisch visie en uitgangspunten

Om duidelijk te maken hoe CKC Drenthe Kinderopvang met haar pedagogische visie omgaat, hebben we in het pedagogisch beleid een aantal pedagogische doelen vastgelegd. Zoals al eerder aangegeven, volgen we de vier pedagogische basisdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven. Zij vormen de onderbouwing van wat in de Wet Kinderopvang omschreven wordt als pedagogisch beleid.

De vier pedagogische basisdoelen zijn:

1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid.
(Heeft een kind het naar zijn zin?)
2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
(Heeft een kind iets geleerd/ontdekt dat zinvol voor hem is?)
3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties.
(Heeft een kind met andere kinderen gespeeld?)
4. Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken.
(Heeft een kind geleerd op een sociale en respectvolle wijze met anderen om te gaan?)

Deze vier basisdoelen zijn ons uitgangspunt voor het pedagogisch beleid, maar hoe vertalen we dit naar onze praktijk?

1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid:

Een kind dat zich veilig voelt, voelt zich goed en heeft energie en ruimte om te leren en zich te ontwikkelen. Zich veilig voelen is een basisbehoefte. Het gevoel van veiligheid in de kinderopvang wordt o.a. bepaald door de groepsleiding, maar ook door de inrichting, de groep, de routines, de rituelen en de activiteiten. Alles zal meespelen dat het kind een fijne dag heeft en zich durft te ontwikkelen

2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties:

Kinderen krijgen de ruimte om hun eigen persoonlijke identiteit te ontwikkelen. Ze moeten kunnen ontdekken wie ze zijn, wat ze kunnen en wat ze willen!

De persoonlijke competenties helpen een kind om de wereld te ontdekken en zich te ontwikkelen. Ze geven de mogelijkheid om vaardigheden onder de knie te krijgen en zelfvertrouwen op te bouwen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het leren van taal, de motorische ontwikkeling en cognitieve vaardigheden. Dit is eerder in dit werkplan beschreven bij Spel en activiteiten. En vervolgens bij Speelgedrag.

3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties:

Met het begrip sociale competentie bedoelen we sociale kennis en vaardigheden. Bijvoorbeeld het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, jezelf presenteren, conflicten voorkomen en oplossen, voor jezelf opkomen, of het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. Het contact met leeftijdsgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen zorgt voor het ontwikkelen van de sociale competenties. Het geeft aan kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving. Wij zorgen voor een kansrijke omgeving en actieve situaties.

4. Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken:

Leren wat wel en niet mag: wanneer is je gedrag sociaal acceptabel? Er zijn veel ongeschreven gedragsregels in de kinderopvang; je mag een ander geen pijn doen, samen opruimen, zuinig op elkaars spullen zijn, eerlijk zijn, respect voor de natuur, mooie dingen maken, om de beurt, etc. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met de kinderen proberen we ze bij te brengen hoe ze kunnen functioneren in een groter geheel: in de groep, in de maatschappij. We laten de kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden maar ook met de gebruiken en omgangsvormen in onze samenleving.

9.2 Pedagogisch handelen:

Bovenstaande vier opvoedingsdoelen staan centraal in ons dagelijks werk. Het bepaalt onze manier van werken met kinderen.

Veiligheid geven en emotioneel ondersteunen doen we op verschillende manieren (Interventies). Dit noemen we bij CKC Drenthe onze Koninklijke interventies: SIRE
Deze letters staan voor:

- **Structuur bieden:** Regels en grenzen zorgen voor duidelijkheid, waardoor kinderen veiligheid ervaren. Rituelen en routines dragen hier ook sterk aan bij. Het verjaardag ritueel geeft houvast. Ook concrete symbolen ondersteunen een gevoel van zekerheid.
- **Informeren en uitleg geven:** Kinderen moeten weten wat er gaat gebeuren en wat ze mogen doen. We leggen zoveel mogelijk uit hoe, wat, waar, wanneer. Meer duidelijkheid geeft het kind meer zelfstandigheid en dus meer zelfvertrouwen.

- **Respect hebben voor de autonomie:** We proberen kinderen de ruimte te geven om zichzelf te zijn, om eigen keuzes te maken en zelfinitiatieven te nemen. Ze mogen hun eigen grenzen ontdekken en we willen luisteren naar hun ideeën en behoeften.
- **Emotioneel ondersteunen:** We zorgen voor een goede relatie, willen sensitief en positief zijn, geven regelmatig complimenten, helpen waar nodig, troosten, bieden de kinderen succeservaringen, geven het zelfvertrouwen, laten het voelen dat we er voor ze zijn.

9.3 Corrigeren/belonen/straffen

Corrigeren gebeurt vanuit een positieve instelling. Hierbij vinden we het belangrijk aan te geven wat we van een kind verwachten in plaats van aan te geven wat het kind niet moet doen. De nadruk ligt op het gewenste gedrag! Gewenst gedrag wordt beloond met complimenten. Ongewenst gedrag corrigeren we met een positief gestelde correctie ('rustig lopen' is positief gesteld, het benoemt het gewenste gedrag en 'niet rennen' is negatief gesteld, het benoemt het ongewenste gedrag). We corrigeren op het moment zelf, zodat kinderen de koppeling kunnen maken met hun eigen gedrag. Correcties geven we nabij het kind, met oogcontact en/of fysiek contact, en op een rustige toon. Het gedrag wordt hierin losgekoppeld van het kind. Straffen is een negatieve correctie. Dit willen we vermijden. Met straffen bouw je niet aan een goede relatie, het geeft een negatieve sfeer. Van straffen leren kinderen niet veel, het effect is kort en zeker niet blijvend. Positief stimuleren is een veel zinvoller alternatief.

9.4 Groepsregels en -afspraken

Voor correcties heb je als basis duidelijke, zinvolle en positief gestelde regels nodig. Kinderen moeten weten waarom deze regels gesteld zijn, pas dan kunnen ze betekenisvol voor hen zijn.

9.5 De pedagogisch coach/beleidsmedewerker/VE-coach

De pedagogisch coach ondersteunt het ontwikkelproces van de pedagogisch medewerker. Door middel van coaching en groepsobservaties versterken zij het pedagogisch handelen van de medewerker. De pedagogisch coach denkt onder andere mee in het aanbod van VVE 'Uk en Puk', de doorgaande lijn en de inrichting van de ruimtes.

De VE-coach ondersteunt de pedagogisch medewerker bij de versterking van de ouderbetrokkenheid en de verbetering van het educatief-pedagogisch handelen. De VE-coach draagt zorg voor de kwaliteitsontwikkeling van voorschoolse educatie op de werkvloer en hanteert daarbij de cyclus van Opbrengst Bewust Werken. Daarnaast is de VE-coach een schakel tussen het gemeentelijke beleid, het beleid van de organisatie en de uitvoering op de werkvloer. Op de locatie ligt de werkwijze van de pedagogisch coach/beleidsmedewerker en de VE-coach ter inzage.

10. Ouders

10.1 Verantwoordelijkheid

De contacten tussen pedagogisch medewerkers en ouders zijn van essentieel belang. Ouders en pedagogisch medewerkers hebben een gedeelde verantwoordelijkheid, waarbij de wensen van de ouders uitgangspunt zijn voor de opvang. Wederzijdse informatie-uitwisseling is daarom belangrijk. Bij de inschrijving en intake worden gegevens van het kind en van de ouders genoteerd. Aan het eind van de dag, als de ouders hun kind komen halen, is er informeel contact tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers. Ook eventuele bijzonderheden kunnen dan doorgegeven worden. Voor de digitale communicatie met ouders maken wij gebruik van het portaal Social Schools. Binnen Social Schools kan de ouder in een afgeschermd omgeving de belevenissen en foto's van de dag/week van hun kind bekijken en ook zelf berichten sturen. Wanneer er binnen het kindcentrum nog geen gebruik wordt gemaakt van Social Schools zal er

voor kinderen tot 1 jaar een schriftje worden geschreven met daarin belevenissen en dagritme en eventuele bijzonderheden.

Ouders zijn bij het halen en brengen van de kinderen verantwoordelijk voor hun kinderen. Ouders melden kinderen af wanneer het kind ziek is of geen gebruik maakt van de opvang op die dag, dit is belangrijk i.v.m. de inzet van personeel, maar vooral natuurlijk omdat het kind wordt verwacht.

10.2 Groepsmap voor de groepsleiding

Alle groepen hebben een groepsmap, waarin de pedagogisch medewerker alles noteert wat van belang is om te weten voor andere collega's, zoals gemaakte afspraken met ouders, belangrijke informatie over de kinderen en andere organisatorische berichten.

Een persoonlijk bakje, laatje of tasje van de kinderen worden eveneens gebruikt om eventuele post voor ouders in te verspreiden, het is aan de ouders om deze regelmatig te controleren op eventuele post. Ouders worden op de hoogte gebracht van allerlei ontwikkelingen in en om het kindcentrum door middel van een locatie gebonden (nieuws)brief of via de mail.

10.3 Oudergesprekken

Op het kdv worden er jaarlijks OVM-gesprekken met ouders gehouden en op de bso jaarlijkse 'Oog! op jou' gesprekken. U ontvangt hiervoor een uitnodiging (zie 8.81 en 8.8.3). Wanneer een ouder tussendoor behoefte heeft aan een extra gesprek over de ontwikkeling van zijn/haar kind, dan kan er altijd een afspraak worden gemaakt.

Daarnaast is het natuurlijk altijd mogelijk om tijdens het haal- en brengmoment, kleine zaken te bespreken of hiervoor een aparte afspraak te maken.

10.4 Oudercafé

Wij hebben de intentie het CKC-oudercafé steeds verder uit te breiden voor alle ouders van CKC Drenthe Kinderopvang, waarbij 1 á 2 keer per jaar een informatieve avond wordt aangeboden aan alle ouders van CKC Drenthe Kinderopvang.

10.5 Oudercommissie

Op het kindcentrum is een oudercommissie actief waarin ouders van verschillende groepen zitting hebben. Ouders hebben inspraak in de gang van zaken op het kindcentrum en namens de ouders geeft de Oudercommissie (OC) advies. Vanuit de Oudercommissie kan een ouder zitting nemen in de Centrale Oudercommissie (COC) van CKC Drenthe Kinderopvang die overlegt met de directeur Kinderopvang en adviseert over beleid dat organisatie breed wordt ingevoerd. Nieuwe ouders kunnen zich aanmelden voor de OC, zij kunnen contact opnemen met de voorzitter van de oudercommissie van de locatie.

10.6 Klachtenprocedure

Klachten willen we graag zo goed mogelijk oplossen. Heeft u een klacht, bespreekt u dit dan met de pedagogisch medewerker van de locatie, de directeur van het kindcentrum of de directeur Kinderopvang. U kunt uw klacht kenbaar maken via een mail naar kinderopvang@ckcdrenthe.nl. We zijn aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang. De Geschillencommissie voert zowel de klacht/geschil regeling voor ouders als voor oudercommissies uit. Daarnaast verzorgen zij ook een klachtenloket voor de kinderopvang waar ouders, oudercommissies en houders terecht kunnen voor informatie, advies en bemiddeling.

Ons klachtenreglement is in te zien op de website van de locatie.

10.7 Tot slot

In het informatiepakketje dat u krijgt bij het intakegesprek zitten belangrijke formulieren die u moet invullen, ondertekenen en meegeven op de eerste opvangdag. Dit zijn formulieren waarop

wij noodzakelijke gegevens van u en uw kinderen kunnen terughalen wanneer deze nodig zijn. Het is een onderdeel van het kinddossier.
De inspectierapporten van de GGD zijn te vinden op de website van het kindcentrum en op de kinderopvanglocatie. Overige informatie kunt u vinden op www.ggddrenthe.nl

Mocht u na het lezen van het pedagogisch beleidsplan nog vragen hebben dan kunt u die stellen op de locatie of bellen naar het algemene nummer van de kinderopvang: 0592-409865. We wensen u en uw kind(eren) een hele fijne tijd binnen de kinderopvang van CKC Drenthe.

